

Zaak schade industrie Reduzum moet over

REDUZUM - De rechtzaak over de door ondernemers geleden schade vanwege het niet doorgaan van het bedrijventerrein in Reduzum moet opnieuw.

De bestuursrechtbank, waarbij de bedrijven de zaak hadden aangespannen, verklaart zich niet bevoegd om een uitspraak te doen. De ondernemers menen recht te hebben op een schadevergoe-

ding vanwege het door een besluit van de gemeenteraad Boarnsterhim niet doorgaan van de aanleg van een bedrijventerrein bij Reduzum.

De bedrijven kunnen tegen de uitspraak van de bestuursrechter in hoger beroep gaan bij de Raad van State. Ook kunnen zij een civiele rechtzaak aanspannen. Op dit moment neigen de ondernemers naar dit laatste.

Woede om afplakken affiches in Harlingen

HARLINGEN - De verkiezingsstrijd neemt in Harlingen letterlijke vormen aan. George Bernaert van de nieuwe partij 50PLUS is woedend op de VVD.

De VVD heeft afgelopen weekende de eigen affiches namelijk over die van Bernaerts partij geplakt. De voorman van de seniorenpartij noemt dit buitengewoon onsportief en schofterig. „De rook komt nog steeds uit

mijn oren”, aldus Bernaert. „Het is tekenend voor de nervositeit bij sommige bestaande partijen dat er zoveel moeite wordt gedaan om nieuwe partijen buiten de deur te houden.” Volgens Meindert Lodewijks van de VVD is hier slechts sprake van een enthousiaste plakploeg. „En de borden zijn verrekke klein.” Bernaert overwoog aangifte, maar inmiddels heeft de VVD beloofd de zaak te herstellen.

Meer begeleid werk en open dagen boerderijen

WOLVEGA - Dertig begeleide arbeidsplekken op boerderijen en een fietsroute door Zuidoost-Friesland zijn enkele plannen van koepelorganisatie ELAN.

In hun gebiedsvisie, die ze vanmiddag overhandigden aan gedeputeerde Hans Konst, beschrijft ELAN - het samenwerkingsverband van agrarische natuurverenigingen - hoe boeren de komende jaren extra inkomsten kunnen genereren. Aan de ene kant moeten boeren anders gaan werken: efficiënter zijn door zelf mest te verwer-

ken middels mestraffinages en zelf afval te verwerken. Aan de andere kant kunnen agrariërs meer samenwerken om naast het werk op de boerderij andere activiteiten te ontplooiën.

Zo willen veel boeren meer aandacht voor de inhoud van hun werk. Dit kan door middel van open dagen, fietsroutes door het boerenland en begeleide arbeidsplekken op het boerenbedrijf, zo luidt de visie.

De plannen die ELAN beschrijft, worden de komende tijd verder ontwikkeld en moeten voor 2017 gerealiseerd zijn.

arm&rijk

Arm maar gelukkig

Het gemiddelde inkomen ligt beduidend lager, het platteland loopt langzaam leeg, de leefbaarheid slinkt. In noordelijk Friesland slaat de krimp toe.

Maar er is een troost: het wonen is er aanmerkelijk goedkoper dan in de Randstad, het midden en

zuiden des lands. Zo veel goedkoper, dat dit het inkomensverschil vaak meer dan compenseert. Deze rubriek zet vergelijkbare koophuizen naast elkaar. Ter lezing en bemoediging.

Vandaag aflevering 1: tussenwoningen in Franeker en Hoek van Holland.

Franeker

centrumplaats, 12.900 inwoners nabij groot centrum: Leeuwarden (20 km)
woning:
 A. van Voorthuysenweg 16
bouwjaar:
 circa 1975
woonoppervlak:
 100 m²
perceelsoppervlak:
 129 m²
 5 kamers, waarvan 4 slaapkamers badkamer met bad en douche zolder
 tuin op zuiden
bijzonderheden:
 schuur in tuin
vraagprijs:
 €149.000 k.k.
maandlast:
 circa €400

Hoek van Holland

centrumplaats, 9600 inwoners nabij grote centra: Den Haag (20 km)
woning:
 Orteliuspad 36
bouwjaar:
 1988
woonoppervlak:
 120 m²
perceelsoppervlak:
 122 m²
 5 kamers, waarvan 4 slaapkamers badkamer met bad en douche zolder
 tuin op zuidoosten
bijzonderheden:
 erfpacht, afgekocht tot 2036
vraagprijs:
 €275.000 k.k.
maandlast:
 circa €730

50 jaar geleden

Vierde prik poliovaccin

Dankzij een gelukkig toeval heeft de GGD in Leeuwarden de beschikking gekregen over een zodanige hoeveelheid poliovaccin dat de twintigduizend kinderen uit de geboortejaren 1945-1959 (uitgezonderd die van het jaar 1957) allemaal een vierde prik kunnen krijgen, nadat zij allen in de afgelopen jaren drie prikken met poliovaccin hebben gekregen. De kinderen uit 1957 hebben deze vierde prik reeds gehad. Na het onderzoek dat het Rijksinstituut voor Volksgezondheid heeft ingesteld, naar aanleiding van de viervoudige injectie (polio-kinkhoest-difterie en tetanus) die een groep kinderen in Leeuwarden heeft ontvangen en waaraan een bloedonderzoek was verbonden, is gebleken, dat een vierde injectie het lichaam nog eens extra aanzet tot het maken van afweerstoffen tegen de polio.

Protest tegen inmenging in supportersbeleid

HEERENVEEN - Burgemeester Peter de Jonge van Heerenveen is „bijzonder verrast” over de bemoeienis van Tweede Kamerleden met zijn voetbalbeleid.

Dat schrijft hij in een brief aan de minister Ivo Opstelten van veiligheid en justitie. De PvdA-kamerleden Achmed Marcouch en Tjeerd van Dekken vragen de minister opheldering over de auto-

combi die De Jonge had opgelegd aan supporters van FC Groningen voor de wedstrijd tegen SC Heerenveen op 30 januari.

Merkwaardig, vindt de burgemeester. Het opleggen van een vervoersregeling is een bevoegdheid van de burgemeester. Daar gaat noch de Tweede Kamer noch de minister over. „Die kameraandacht is ook niet nodig.”

De Jonge wijst er in zijn brief

fijntjes op dat de Heerenveense gemeenteraad zichzelf prima kan redden. Hij stuurt een afschrijft mee van vragen die eerder in de Heerenveense gemeenteraad over de verplichte autocombi zijn gesteld. Daaruit blijkt „dat de raad zich hierover uitstekend zelf kan bemerken”, aldus de burgemeester.

De verplichte autocombi deed vooraf in Groningen veel stof op-

waaien. Stadiongangers moesten hun toegangkaart kort voor de wedstrijd ophalen in Groningen, zodat ze niet vooraf in Heerenveen problemen konden veroorzaken.

De Jonge vond de maatregel logisch. Volgens hem hadden de supporters zich misdragen in het seizoen 2008/2009. Ook had een uitgedeelde waarschuwing in het seizoen 2009/2010 „geen enkel

effect” gehad. Er waren „veelvuldig provocerende acties in het centrum van Heerenveen”. De Mobiele Eenheid had de handen vol aan het scheiden van de beide supportersgroepen.

Volgens de burgemeester is er voor de laatste wedstrijd vanuit de club of vanuit de supportersvereniging ook geen concrete poging gedaan om het besluit van de verplichte autocombi aan te

vechten. De combi leidde tot een protestactie van de Groningers voorafgaand aan de wedstrijd.

Een burgemeester kan behalve een verplichte autocombi ook een verplichte buscombi opleggen. Beide worden geregeld opgelegd om supportersgeweld in te dammen. Ze voorkomen dat supportersgroepen elkaar voor of na de wedstrijd in een plaats opzoeken en zich misdragen.

Klompjesrace in Nieuw-Zeeland

Een echte Fries blijft een Fries. Hoe sterk de band met de provincie is, bleek tijdens het evenement van Fryslân Ferbynt in Hamilton.

MINKE DE VOGEL

Al 35 jaar woont Liewe Faber (56) in Nieuw-Zeeland. Hij verhuisde voor het avontuur dat hem aan de andere kant van de wereld wachtte. Maar honderd procent kiwi zal Faber nooit worden, hij blijft Fries in hart en nieren. „Als je Fries bent, dan staat dat ergens voor. Een Fries is recht voor z'n raap en niet bepaald voorzichtig met zijn woordkeuze. En een Fries blijf ik voor altijd, ook al is Nieuw-Zeeland nu mijn thuis.”

En met hem velen anderen. Nieuw-Zeeland telt zo'n 11.000 kiwi's van Friese komaf, onder meer dankzij de grote emigratiestroom die na de Tweede Wereldoorlog op gang kwam. De Nederlanders gedijen goed in het ontspannen, zonnige land waar tijd geen rol lijkt te spelen, maar men blijft sterk verbonden met de moederprovincie.

Tradities worden zelfs tot in de derde generatie hoog gehouden. Dat blijkt wel tijdens het grote uitwisselingsevenement dat afgelopen week in Hamilton plaatsvond. Een groot deel van de Friese kiwi's was hier aanwezig, evenals zestig afgezanten uit Friesland met in hun kielzorg CDA-gedeputeerde Sjoerd Galema.

Het evenement diende als aankondiging van de grote internationale ontmoeting die in 2012 in Friesland zal plaatsvinden. De Nieuw-Zeelanders werden enthousiast gemaakt om volgend jaar naar Nederland te komen. Andere belangrijke doelstellingen van het uitwisselingsevenement waren het vinden van Friese ambassadeurs en het stimuleren van de Friese handelsgeest.

Nederland is de op drie na grootste investeerder in Nieuw-Zeeland en de Friese ondernemers zijn volop aanwezig. Dankzij de organisatie Fryslân Ferbynt kregen Friese ondernemers de kans om onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor investeringen.

Iemand die al jaren succesvol zaken doet met Nieuw-Zeelanders is Robert-Jan Hageman (54), algemeen directeur van de Dokkumer Vlaggen Centrale. De frames voor zijn vlaggen haalt hij uit Wellington. „Je denkt niet zo snel aan een Nieuw-Zeelandse bedrijf als handelspartner, omdat het zo ver weg is.”

Maar de loonkosten zijn hier nog altijd 20 tot 30 procent lager, aldus Hageman. „Ze leveren goed werk en omdat de frames licht zijn, vallen de transportkosten laag uit. Het fijne is dat hier een Europese cultuur heerst, ze spreken Engels en begrijpen je. Dit komt onder meer doordat kiwi's zeer Europees georiënteerd zijn. De Amerikanen vinden hen na-

Een bootjesrace met klompen was een van de spelletjes op de Friezen in Nieuw-Zeeland.

FOTO MINKE DE VOGEL

Hier merk je goed hoe belangrijk familie voor een Fries is

melijk te direct, terwijl dat juist erg aansluit bij de Nederlandse mentaliteit.”

De handelsdagen waren belangrijk, en toch kwam ook menige Fries en ex-Fries vooral voor de gezelligheid. Zo werd de zaterdag gevuld met traditionele dansen, een paardenshow met Friese paarden en de enige Friese sjees in Nieuw-Zeeland en een klompbootjesrace.

Het Friese volkslied werd uit volle borst meegezongen en er waren volop kroketten.

„Hier merk je goed hoe belangrijk familie voor een Fries is, Nieuw-Zeelanders zijn hier minder mee bezig of ze tonen het heel anders”, merkt Thomas Beuker (70) op. Zijn dochter Elles Beuker (42) juicht enthousiast haar kroost toe tijdens de klompencrace.

Hoewel de kleinkinderen echte kiwi's zijn, spreken zij hun grootouders nog altijd aan met pake en beppe. „Je merkt wel dat wij Friezen de familie zaken anders aanpakken. Zo wordt er altijd aan tafel gegeten en je wacht met opstaan tot de laatste ook klaar is met eten.”

„Zondag is steevast familiedag, we organiseren zelf bootjesraces en met kerst doen we veel moeite voor een echt traditioneel kerstfeest, al schijnt de zon volop tijdens de Nieuw-Zeelandse zomer en steekt menige kiwi de barbecue aan.”

Drankrijder rijbewijs kwijt

FRANEKER - Een 33-jarige inwoner van Herbaaijum is afgelopen nacht zijn rijbewijs kwijtgeraakt, omdat hij te veel had gedronken. Agenten zagen de man rijden op de Harlingerweg en hielden hem staande voor controle.

Omdat ze vermoedden dat hij onder invloed was, is hij voor een ademanalyse meegenomen naar het bureau. Daar blies hij bijna driemaal de maximale toegestane hoeveelheid.

Straf voor poging doodslag

LEEUWARDEN - Een negentienjarige man uit Stiens is veroordeeld tot zes maanden voorwaardelijke gevangenisstraf en een werkstraf van 240 uur. Hij was vorig jaar februari betrokken bij een wraakoefening op een achttienjarige Leeuwarder bij het buurthuis Cambuursterhoek.

Een groep jongeren wilde hem een pak rammel geven, maar de rechtbank kwalificeert de actie als een poging tot doodslag. Het vonnis komt overeen met de eis van het openbaar ministerie. Vier medeverdachten zijn al eerder bestraft.

Pistolen gebruikt bij man met mes

LEMMER - Politieagenten in Lemmer moesten in de nacht van zaterdag op zondag om half vier gebruik maken van hun dienstpistolen om een 39-jarige Lemster een steekwapen neer te laten leggen. De man was kort daarvoor uit café De Faam aan de Nieuwburen gezet. Hij haalde een mes van huis en ging terug om verhaal te halen.

Hij probeerde bij het opnieuw binnenkomen van de zaak een medewerker te steken. Die smeet net op tijd de deur dicht. Het horecateam van de politie was vlakbij. De wildeman zwaaid zo dicht met het broodmes bij de agenten langs dat ze hun wapens moesten trekken. De man zit vast.

Mogelijk nieuwe alcoholpoli

LEEUWARDEN - Nu het kabinet twintig extra poliklinieken voor jongeren die excessief drinken, kan Friesland er wel een bij krijgen.

Dat vindt kinderarts Tjalling de Vries van het Medisch Centrum Leeuwarden (MCL). Op dit moment zijn er vier ziekenhuizen in Nederland met een alcoholpoli, waaronder het MCL.

Het begeleidingstraject waarin jongeren bewust worden gemaakt van de gevolgen van alcoholmisbruik, is volgens De Vries succesvol. Daarom wil hij ook met andere ziekenhuizen in gesprek over een dergelijk traject.

Het zogenaamde comazuipen is een toenemend probleem. In 2009 werden er in heel Nederland 500 jongeren bewusteloos binnengebracht, in 2010 waren dat er 700. In Friesland gaat het volgens De Vries ietsje beter dan de rest van het land. „Maar ook hier stijgt het aantal elk jaar.”

Positief is volgens de kinderarts dat de gemiddelde leeftijd van de comadrinkers omhoog gaat. Die lag op dertien jaar, sinds vorig jaar zijn ze gemiddeld veertien. „Ze beginnen dus iets later met drinken, wat mooi is omdat alcohol meer schade aanbrengt naarmate je jonger bent.”

De Vries zag vorig jaar gemiddeld een jongere per week op zijn spreekuur komen. Hij licht deze jongeren en hun ouders voor over de alcoholische schade.

Bij het vervolg van de begeleidingstrajecten wil De Vries samenwerken met Verslavingszorg Noord Nederland.

samenkomst

Ga niet naar huis zonder Jezus

Plaats: Koudum, baptistenkerk. **Gebeurtenis:** eerste dienst in nieuwe kerk. **Medewerkenden:** o.a. dominee Wolter Greven en praiseband. **Belangstelling:** een volle kerk.

Een plakje cake of een kokosmakroon is redelijk standaard na een kerkdienst. En gaat het om iets feestelijks, dan is er vaak wel een stukje oranjekeuk of een petitfour. Maar honderden taartpunten - dat maak je niet vaak mee. Zondag was er zo'n uitzonderlijke gebeurtenis, in de kerk van de Baptistengemeente Zuidwest Friesland.

De taart stond bij binnenkomst in de hal al uitnodigend klaar, maar mocht pas genuttigd worden na de dienst die een

kleine twee uur zou duren. Want zo'n feestelijke dienst raffel je niet af. De streekgemeente, met leden uit de wijde omtrek, had gisteren de eerste dienst in het nieuwe kerkgebouw aan de Nieuweweg. En zoiets bijzonders vier je. „Haal alles uit de kast”, moedigde dominee Wouter Greven de samenhang aan.

Het was druk in de kerk. De 275 stoelen waren vrijwel allemaal bezet. De dienst was extra feestelijk, omdat twee jongeren zich lieten dopen. De doop is eigenlijk nog feestelijker dan een nieuwe kerk, zei de voorganger, die de doopplechtigheid juist in deze dienst een „handreiking uit de hemel en een knipoog van God” noemde.

Dát was het mooiste ook in deze viering, zo benadrukte Greven speciaal voor de gasten die de kerkdienst bijwoonden.

„Het allerbelangrijkste is dat er een Heer is die met u een nieuw leven wil beginnen. Wat een reden om uit je dak te gaan.” Diverse malen riep hij de aanwezigen op dat aanbod aan te nemen. „Om het met een bekend lied te zeggen: Ga niet naar huis zonder Jezus.”

Bij aanvang van de dienst werden de bijbel en het avondmaalsgereit naar binnen gebracht - een week eerder waren ze weggedragen uit dorpshuis De Klink, waar de gemeente de afgelopen vijf jaar heeft gekerkt. Er ging niet, zoals vaak bij de traditionele kerken, een doopvont mee. Baptisten kennen de doop door onderdompeling en

voarin de kerk is in de vloer een fraai en ruim doopbassin.

Greven liet geen misverstand bestaan over het belang van die doop. „Waarom wij dat doen? Omdat wij vinden dat dát de bijbelse doop is. Niks meer en niks minder.” In de prediking legde hij uit dat de doop het watergraf van de oude mens is. Aan de doop moet bekering voorafgaan. „Door Hem te belijden in de doop mogen we een nieuw leven ontvangen.”

Naar goed gebruik legden de twee jonge dopelingen, Peter en Wendy, een getuigenis af. „Een paar maanden geleden zat ik niet zo lekker in mijn vel en besefte ik dat ik God nodig had”, aldus Wendy. Zij wilde al veel langer gedoopt worden en toen zij hoorde dat Peter deze zondag de doop zou ondergaan, „was er geen houden meer aan”, aldus

een van de oudsten.

Terwijl de kinderen vanaf het podium mochten toekijken, konden de kerkgangers via de schermen ook precies volgen hoe Peter en Wendy in hun witte doopkleren in het doopbassin kopje onder gingen en, na weer omgekleeft te zijn, geknielend zegen ontvingen. „Nog is er plaats, kom dan vandaag tot Jezus”, nodigde Greven nog eens. En de praiseband zong: 'U bent adembenemend'.

De leden kregen een huishoudelijk reglement mee naar huis. Niet roken en geen alcohol in de kerk, die in mei officieel wordt geopend. En ieder moet z'n eigen afval - „dat geldt ook voor luiers” - meenemen. Om de kosten te drukken, heeft de kerk geen containers die geleegd moeten worden. WIM SCHRUIVER

Hemelse handreiking en knipoog van God